

t u | o t € & v u z { r t TM & g q g j k s o k

Uši a Vítr

číslo 3

měsíčník

březen 2006

vydává občanské sdružení Proximus – s podporou nakladatelství Vetus Via a Sopol tzv. productions

Jsme nervácká civilizace

Rozhovor s Vráťou Brabencem (1943), básníkem, saxofonistou The Plastic People of the Universe, nahraný na Skleněné louce v Brně, 16. 3. 2006, po vystoupeních v Olomouci a Třebíči. Kráceno.

Jak na tebe působil koncert ve Slivenci začátkem měsíce – 30 let po Bojanovicích?

Koncert v Bojanovicích jsem sledoval naprosto střízlivým okem, protože jsem byl dovozce aparatury, takže do rána jsem si nemohl dát ani malé pivo. A tenhle jsem sledoval s tím, že jsem si to malé pivo moh dát. Oba koncerty měly společný jedno: bylo tam ohromně veselo. Včera v Třebíči se mě takovej mladej kluk ptal, jak jsme bojovali proti komunismu. Říkám, no člověče, my jsme moc nebojovali. To je věc, kterou opakujeme furt. Komunisti měli svý starosti, svý třináctý, svý čtrnáctý, patnáctý sjezdy, a my jsme měli svý druhý setkání, třetí setkání druhé kultury, jak to Magor pojmenovával. A myslím si, že nejvíc jim vadila ta veselá, krásná, pěkná, přátelská – rád bych řekl i láskyplná – atmosféra. My jsme skutečně neleželi v zákopech, nepsali jsme tajný plakáty, ani jsme si doma nedělali bomby. Největší urážka je, když si člověk někoho nevšimne. Pokud bych se s někým ještě hádal, tak projevuji vlastně ještě účast nebo spoluúčast nebo dialog. Nebo i někomu dát přes držku je ještě furt kus lásky.

Posuňme se za rok 77, do tvého odchodu...

Po kriminále v sedmdesátém šestém, když jsem vylez, byla Charta. To jsem tušil, že z toho bude průser. Jinak myslím, že to bylo docela příjemný a nabitý období, kdy vznikly větší projekty jako třeba pocta Klímovi a *Pašijový bry* a *Co*

Vratislav Brabec s Egonem Bondym, polovina sedmdesátých let

znamená vésti koně. A připravovalo se i *Souostroví Gulag*. Rád vždycky říkám, dobře, že jsme neměli dost času, že jsme toho neudělali víc.

Jaks došel k rozhodnutí odejít?

To, že jsem se nechal přinutit k odjezdu, o tom trochu rozhodlo, že jsme měli malé dítě a moje žena už toho měla – toho nepřicházení domů od výslechu – po krk a nechtěla, abych šel znovu sedět. Tak jsme se rozhodli pro odjezd, kterej nám povolili okamžitě. Na tom byla taková smutná věc, že jsme vlastně

odjížděli navždy. Že jsme neemigrovali, ale byl to odjezd na vždy.

Jak vypadal tvůj život v Kanadě?

Na východním pobřeží, v Torontě, jsem se živil svojí profesí. Dělal jsem zahrady. Měl jsem firmu na údržbu a zakládání zahrad, takže jsem se vrátil k tomu, co jsem dělal doma. Kulturních aktivit bylo pramálo. Bylo občas nějaký hraní, příležitostný, ale pravidelně jsem nikde nehrál. Byl jsem tam šest let, a pak jsem se octnul na západním pobřeží.

V. B. s Vladimírem „Lábusem“ Drápalem, 2005

Co ti Kanada dala, co bys jinak nepoznal?
Potkal jsem spoustu krásnejch lidí, protože ty Kanadani jsou nádherný. Vážím si všech těch sezení, třeba na tom západním pobřeží, s hipíkama starejma... Fůra krásnejch lidí, nádherná příroda, naplnění – dá se říct – snů životních mý ženy Marie, která si vždycky přála mít svý koně a svý hřibátka a svoji takovou farmičku, tak to se nám dokonce podařilo.

Že prý ses v Americe stýkal taky s jakýmsi „indiánským duchem“ země...

Když jsme byli na Ostrově Vancouver, tak jsme bydleli velice blízko indiánský rezervace. To byli Comox Indians. Chodili jsme na ty jejich oslavy a příležitostně jsme s nimi i mluvili. Pak největší – nenucený a nevnucený – kontakty byly, když se bojovalo o pralesy, aby se nekácely. Občas tam byli Indiáni – Clayoquat Indians – s téma jsem i seděl u těch ohňů a poslouchal jsem. Jednou jsem měl delší povídání s takovým dědečkem, krásným, suchým, kterému bylo určitě devadesát, s rozchechtaným šamanem, kterej byl veselej a měl strašnou chuť k jídlu. Sněd několik talířů vegetariánskýho žrádla, a pak se ke mně naklonil a říká, ty bílý ženský jsou strašně krásný. Ale pak začal mluvit o mracích a o lososech a o zvířatech, občas něco vykřikl, a byly to takový laskavý, nekonečný, litanický promluvy s přírodou nebo – nábožensky by se to dalo říct – takový modlitby, který ale přerušoval tím, jak mu chutná zřít a jak jsou pěkný ženský. A pak zas promluvil o tom, že my si neumíme vážít mraků, takže ta naše civilizace nebude dobrá. Že jenom umíme z nich možná předpovídat počasí... Anebo že se neumíme koukat na vlny v moři, na to, co to je za zázrak. Byl to jeden meditační takovej

kruh. Oni nechápali, jaký ty bílí lidi jsou nerváci. My jsme skutečně nervácká civilizace. Všechno, co vytváříme a píšeme, to je všechno ze stresu, a z toho, že jsme neurotici a blázni. Budu se opakovat – a opakuju to rád – že třeba ty Clayoquat Indians, který tam na tom místě bydlej osm tisíc let, tak se za prvé nikdy nepřemnožili, vždycky jich bylo tak kolem pětaticeti tisíc. Což kterejkoliv národ, kdyby na ten flek přijel, tak by ho vykácel, zničil, vyvraždil zvířata – a bylo by z nich pětaticet miliónů. To my dokážem akorát. A pak se začnem vraždit, střílet... Tak oni tam v míru takhle žili. Nikdy neměli potřebu psát knížky, protože voni si totiž těch osm tisíc let tý historie vyprávějí u ohně, oni si to pamatujou. Věděj přesně, že před šesti tisíci lety se na tom Ostrově staly takový a takový geologický změny. Jenom to vyjadřujou jinak. Ten Ostrov Vancouver, tam žije asi devět set tisíc lidí. A spousta těch hipíků se odtamtad stěhuje, říkaj, že to je hrozně přelidněný. Jenomže v tý Kanadě se dá odjet furt dál na sever, a pokud to někdo vydrží, tak furt ještě může zdechnout někde v pralesích. Pokud ho tam nepokácejí s domečkem. Přijedou stejně nějaký developci nebo chytráci nebo dřevorubci, přijede ten hladovej bílej člověk, kterej když vidí, že někde stojí hezkej les, tak ho promění v prkna. Zničí, najede na to buldozerama. Protože my jsme ta civilizace, která skutečně se nenaučila nic jinýho, než ničít. My toho moc nevytváříme. Pokud někdo za tvorbu bere ty hyper-, super-přiblbosti, márkity, tak to je teda obraz... Každá doba po sobě zachová nějakou architekturu. Když člověk přijede do jihomoravský vesnice, tak chápe, jak to vznikalo, organicky, ty cesty vedly na vinice a z vinic... Nebo ta

jihoečeská vesnice kolem rybníka, to je obřad, to je prostě rituál v architektuře. Ale po nás zůstanou ty poloplechový, plastický hypermárkity, a to je zároveň obraz naší duše...

Smeták...

Smeták. A vevnitř budou ty shnilý kecky ze silonu a pár nějakejch kravin. Uměj vykloktat z mrkve šťávu – úplný zbytečnosti, kraviny – skutečně, to je neurotickej bílej člověk, vymejší nesmysly. Mrkev se dá sežrat nebo rozžvekat v hubě, a na to nepotřebuju šest strojů, který z toho budou mačkat něco zvláštního. Proč tu mrkev mučit?

Ponecháváš si ještě svou původní profesi?

Dělám zahrady. Protože bejt na tom tak, že by se člověk musel žít jenom tu muzikou, to je dost těžký. A mně se líbí, že ty zahrady můžu dělat. To je ohromně krásný vyvažování. Máme třeba po turné, vrátím se, a mám rozdělanou zahradu a v klidu se zabějvám tím, že si sázím stromy. Myslím, že to je příjemná kombinace, že by se vždycky člověk měl v životě snažit vybrat si něco, co ho nebude trápit. Bílej člověk je schopnej se mučit třeba 40 let v účtárně, a pak v šedesáti zjistí, že ho to strašně sere, a že to nenávidí, a že vlastně nenávidí i tu budovu, kde pracoval, a hlavně, že všechny ty účty nenáviděl, šéfa nenáviděl, ty spolupracovníky nenáviděl. Natolik by člověk měl mít v sobě trochu toho divoštství: přece nebudu žít a pracovat – pracovat je samo blbost, to vymyslel bílej člověk, že pracuje – přece nebudu dělat něco, co mě rozčiluje, co mě ničí, a chodit na místo, který nenávidím. Já si myslím, že polovina lidí dělá něco, co dělat nechce. Vždyt z toho potom vznikne skutečně ten plechovej hypermárkit, a pak jeden vo druhým říká, stejně jsou to všechno zločinci, stejně nás okrádají. Pak z toho vznikají ty parlamenty a vlády a politický strany, který jsou stejně blbě, jako byla ta komunistická. Protože když si přečteš ty jejich prohlášení a usnesení, to je jako když jsme si vymejšleli absurdní divadýlka, jak říct něco, abys nic neřek. Je jedna partaj jak druhá. Prostě to je skrumáž nepoužitelnejch blbů, který se někde sejdou a napíšou několik bodů předvolební kampaně, uplyne měsíc a zjistí se, že to byl skutečně bullshit nejhrubšího zrna. Jako když si člověk po desátým pivu z někoho dělá srandu a říká, já jsem zástupce Evropskýho parlamentu, a udělá s ním rozhovor, a pak řekne, hele, co blbneš, já jsem si z tebe dělal srandu, to vůbec nemělo žádnýho smysl... Ale to už jsem hodně odbočil.

Ptal se J. E. F.

Dílna

David Bartoň (1964) pochází z Č. Budějovic. V Brně absolvoval VŠ zemědělskou. Od r. 89 žije na Vysočině. Zemědělský inženýr, skladník, hostinský. Odloňska je kurátorem Městské galerie v Telči.

Dvakrát obrazy Davida Bartoně

I
Podoba, kterou nám až dosud ukazoval David Bartoň, byla, dá-li se to tak říci, neškodná. Svými obrazy vysočinské krajiny, abstrahujícími od složitého a pestrého východiska až na jakousi její dřev, dával tušit tvůrce zahloubaného, introvertního, snad až melancholického. Tyto obrazy byly sice doprovázeny expresivními kresbami postav, ty se však zdály být jaksí v pozadí, na okraji, ve stínu. Ukolébání svojí představou krajinářského idylka Bartoně neuvědomili jsme si nebezpečí, které přímo souvisí s jeho zaměstnáním (nikoliv povoláním, protože tím je nepochybně malíř), zaměstnáním hospodského. Netušili jsme, co může udělat z introverta, který se mezi přáteli netají s tím, že svůj post hospodského nemá v nijaké oblibě, natož lásce, a nejspokojenější je, když v hospodě hosty nemá. Ale běda světu, který Bartoň pozoruje ze závětví pípy. Běda všem, kdo se dostanou do jeho zorného pole – výsledky vidíme na této výstavě. Mám za to, že si David nemá na hospodu důvod stěžovat. Pochybuji, že by z jiného místa získal tak sardonický nadhled nad naším hemžením. Ne všechno jsou portréty

a minipříběhy jeho hostů, ale zdá se, že Bartoň pozoruje celé společenství lidí jako latentní hosty, kteří, pokud již nedojdou k jeho pípě, stanou se alespoň dekorací na zdech jeho hospody. Mohou-li uniknout nálevnímu stolu, dvojrozměrnému Bartoňovu plátnu neuniknou. Je to barvitý spektakl, který nám David předvádí. Při vši grotesknosti a šklebu se odvažují tvrdit, že není zlý. Ostatně, jak bych mohl: můj narcismus mi to nedovolí. Sám jsem se také stal obětí Bartoňova štětce. A nemohu říct, že bych byl nerad.

Dejte si pozor i vy ostatní, kteří třeba nechodíte k Davidovi do hospody, dejte si pozor, jestli si vás neprohlíží příliš pozorně a jestli nenaslouchá vašim oblíbeným sloganům. A nebo naopak, pokud se vám tyto obrazy líbily, zajděte častěji do hospody do Červeného Hrádku. Tradice tam není špatná. Učil tam Otokar Březina, maluje tam Bartoň, tak třeba i vy...

II

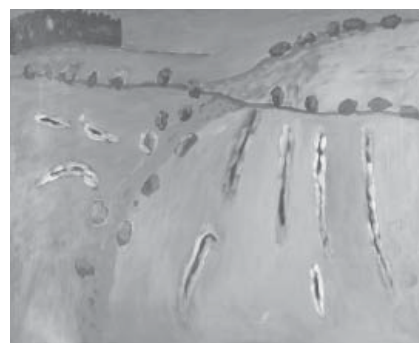
Nečekejte, že tady budu nějak dlouho mluvit o obrazech Davida Bartoně. Mimo jiné proto, že je to asi čtvrtá výstava, kterou mu zahajuju – a pokud jsem si vůbec kdy o jeho obrazech myslel něco, co by stálo za sdělení – podstupují ty myšlenky podobný proces redukce, kterým David vytváří svoje krajiny. Je to ovšem proces jen zdánlivě stejný. David se oprošťováním a zjednodušováním výchozích tvarů dobírá k podstatnému a niternému. Já se oprošťováním dostávám k tomu, že nejsem podstatného schopen sdělit už nic. Stále více mi Davidovy obrazy připadají jako dokonalá látka k meditaci. A meditace je stav mysli či ducha velmi soukromý, takže tady na vernisáži si moje mínění nemůžete ani potvrdit ani je zavrhnout. Pak je tady ještě matoucí mnohost Bartoňova díla – a to je vystavena jenom jeho část. Nicméně ta mnohost neznamená devalvací a mechanické opakování. Precizní pozorovatel, jímž David bezpochyby je, vybírá z nepřehledného toku krajinářských útvarů zklidněná zastavení jako stvořená pro usebrání duše. Člověka, či figurální stafáž, jak bychom řekli odborně, v jeho krajinách nenajdeme. Je to dobře, protože člověk je element rušivý, ba ničivý.

David ho důsledně vypudil do druhé části svého díla – portrétů.

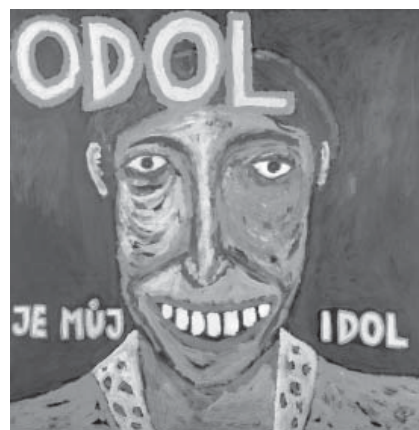
Ale možná, že dvojpólnost Bartoňova díla je jen zdánlivá. Pravděpodobně máme v obou případech – krajinách i figurách – co činit s bystrým pozorovatelem jevů nejenom vnějších. V portrétech krajiny snad převládá něha, umocňovaná zdrženlivými pastelovými valéry barev. V lettristických krajinách doprovodných sloganů, které rámuji ústřední figuru, snad převládá sarkasmus. Ale ani ten není bez soucitu, minimálně pobaveného soucitu nad naším lidským hemžením.

Součástí tohoto hemžení jsou bezpochybně i výstavy a vernisáže. Musím vám tlumočit obdiv nad odvahou, s níž jste sem přišli. Co když objektem některého z příštích Bartoňových obrazů bude některý z vás? Já se bát nemusím, já už to mám za sebou.

Dva texty Ivana M. Jirouse, první z 10. 8. 1996, k výstavě v dačickém klubu Rock in Club, druhý k výstavě v Malovaném domě v Třebíči, ze 14. 3. 2000

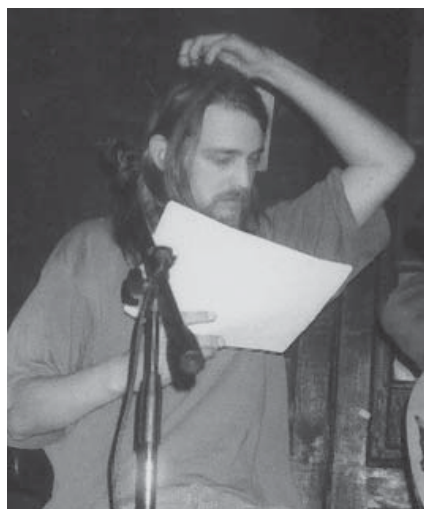
Namšiny

Odol

Sépiovou kostí

Patrik Kotrba (1983), Jihočech, student dějin umění na MU v Brně, vystoupil se svými básněmi na večeru Potulné akademie 23. března t. r., na podiu k jeho veršům hrál na kytaru Lukáš Drobík.

Rytmus

Rytmus,
Jako by v tu chvíli existoval jen ten
A vstupuje do těla.
Jsem rozněžnělý,
Jako bych v tu chvíli
Dělal akrobatické kousky s ženou,
Což já dovedu –
Nechat se prostoupit okamžikem.

Umění mě vychovává,
Usazenou mlhu vsává
A mění v kámen
V očích.

Skončil jsem s davem

Skončil jsem s davem,
Skončil jsem s tím,
Co se má,
Aby tě úspěch plácal po ramenou.

Naložte mi na ně spíš,
co unesu,
anebo uhni,
naložím si sám,
když se neutopím v tom,
co si mám vybrat,
což se stává.

Vzdávám se strojů a robotů,
Co mi ulehčí práci,
Vzdávám se klidu
V přehlížení utrpení.

V tom tichu a štěstí
Je jed, který rozežírá.

Chvěje se mi tělo a ztupil zrak
Při všem veselí a štěstí,
Vředu, který tančí.
Jsme spokojená buržoazní společnost.

Najdu si kout,
Kam se budu vracet.
Bude moje rodina,
Kterou budu rozvíjet
Vším, co udělám mimo.

Můj majetek –
Kout,
Kde dospěju v muže.

Rodinné zázemí,
Starost a odpovědnost
Nahradí kout.
V této době,
V této plytké části světa.

Opatřím si ho dřevěným oběšencem,
Abych vyrovnal gumové figuríny
mimo něj.

Obklopím ho policemi knih,
Aby se usedly prach
Vysmál falešné čistotě vitrín,
Případně vycenil ohyzdné zuby,
Kdyby se pozitivní sterilita snažila lísat.

Jistě budu i plakat nad tím,
Že to musí takhle být,
Ale jak jinak?
V této době,
V této plytké části světa.

Kytce

Seděl jsem vedle ní
A nedokázal jsem ukázat,
Jak ji mám rád.
Kdybych o tom začal,
Mluvil bych pátý přes devátý
A celou tu dobu bych cítil,
Že mluví za mě:
Že jsem nepřijel,
Že jsem na ni nemyslel,
Že mi na ní něco vadí
A že to ví.

A stejně mi to bylo líto
A bylo mi to líto doma,
Když jsem kvůli ní psal.
Možná už se nikdy
Nepodíváme navzájem do očí
Nebo se nebudeme oba stejně

upřímně smát,

Protože jsem nepřijel,
Protože jsem na ni nemyslel,
Protože mi na ní něco vadí
A protože to ví.

Rozum a cit

Osvobození od otce,
Nahlédnutí do komůrky pravdy,
Co nás obklopuje
A je mimo nás.

Hřeším, abych mohl
Přijímat hříchy dívek
A necítil se stále ukřivděný
A abych pořád nevyčítal jenom jim.

Byl bych už mrtvý,
Kdybych poslouchal cit
A nekleštil ho
Rozumem.
Rozum je fádni a slepý,
Dobrý, aby
Omezil a usměrnil.
Cit je slunce.
On je síla,
Svit v očích, život.
Rozum je memento mori.

Nemůžu existovat
V běžném světě dneška.
Vysmívá se všemu,
Co se blíží,
Čemu já říkám pravda.

Neříkej mi,
Že se máme dobře,
Tak ať nerejpu,
Když na moje argumenty
Máš odpověď předem.

Zavři se do sklepa
A nech si ujít iluze,
Mysli v pravdě,
Patriku.
Prožij a udělej
V životě
Co nejvíc
V souhlasu s věčným vesmírem.

Nemusel jsem už žít,
A proto jsem svobodný.
Svoje extáze nikomu nenutím,
Jsem jen svobodný
Žít podle jejich rad
A jednat s nimi v souznění.

Z rukopisů, 2005-2006

Napříč – Glosy – Poznámky

Sliveneč 11. 3. 2006

*Sme dětma
který nestacíby zestárnout
nebo šilenci
který nemůžou padnout?
(Co sme?, DG 307 1974)*

21. února 1976 se v Bojanovicích usku-
tečnil II. festival druhé kultury, 11.
března 2006 ve Slivenci u Prahy pro-
běhlo setkání, které toto významný
datum připomnělo. Zanedlouho po
Bojanovicích totiž následoval proces
proti českému undergroundu s dnes již
historickým podtextem: uvěznění řady
vlasáčů a zahrnutí přeživšího zbytku
do totálního podzemí, následný vznik
Charty 77, atd.

Tentokrát se ve Slivenci, ačkoli se
koncertu účastnila celá řada tehdejších
(a ovšem i mladších) „výtržní-
ků“ – a byť oba večírky uváděl Magor
– žádný policejní zásah nečekal. Aspoň
něco že se změnilo... Na podiu malého
hospodského sálku vystoupilo několik
kapel, které jsou s českým undergroundem
provázány pupeční šňůrou: zahá-
jili DG 307 s několika letitými skladba-
mi, Hever and Vazelína Band – Skalák
s Londýnem – kterým se ztratil zbytek
kapely cestou, Umělá hmota s šilencem
a polonahým broukem Dinem u mikro-
fonu, Martin Schulz a jeho SMS, ve-
čerku odstartovali nejpovolanější The
Plastic People Of The Universe a s půl-
nocí končili The Old Teenagers. Ale
– jakkoli to může znít kacírsky – neřekl
bych, že tentokrát šlo o hudbu. V prv-
ní řadě šlo o radost z lidského shledá-
ní, o potvrzení toho, že rodina funguje
i po letech, že možná nějaké roky utekly
a ledaskdo odešel na věčnost (odkud

se jistě díval), ale to na intenzitě hřeji-
vosti a pocitu sounáležitosti vůbec ne-
ubralo. Naopak, potvrdila se vzájemná
pospolitost a její přirozená síla, která
nikdy nešla na rozum ani vyšetřovate-
lům StB, ani většině tzv. normálních
lidí. Nálada byla vsuktu skvělá, senti-
mentu našťestí pomálu, „ani vdovy ne-
truchlily“, zhodnotil atmosféru Vráta
Brabenec, saxofonista Plastiků. Od něj
pocházejí ostatně i tato slova: „Plno
lidí sem nemoh’ ani poznat. Pamatoval
jsem si toho kluka jako padasátikilovou
máničku s vlasama na prdel a najednou
se ke mně hlásil plešatej tlustej mana-
žer... A já rychle nevěděl – je to básník,
muzikant, spisovatel, blázen...?“ Vtip
je v tom, že v tom je v kostce obsaže-
no všechno to, co český underground
vlastně byl (a čím pro mě i dodnes
zůstal). Málokdo jiný by totiž v tom
živelném a živočišném terénu, jímž un-
derground je, obstál a mohl se tak stát
jedním z mnoha (anebo mála? – to je
věcí názoru) koleček, která poháněla
celý ten křehký stroj na zavlažování
kulturní i lidské oázy uprostřed pouš-
tě totalitního státu. Navzdory tomu
marasmu všude kolem obstát s čistým
štítem a zdviženým hledím, udržet
si radost ze života i důslednost vnitř-
ní svobody – to vše přetrvalo nehledě
na letící čas a tlaky dobových tanců.
Zůstala zachována ta čistá nevázanost,
volnost, otevřenost, pohostinnost a re-
spekt k sobě i k druhým navzájem...
A to pro mě bylo, je a bude tím nejdů-
ležitějším: že tihle lidé – a je mi ctí, že
se mezi ně snad mohu počítat – k sobě
mají po celou tu dobu tak strašně moc
blízko. Že uvnitř tohoto společenství

panuje vzájemná důvěra a láska, leckdy
nesrovnatelná i s pokrevními vztahy.
Že ono naplnění mladických snů, iluzí,
naděje i Magorova kréda „Hlavně, aby
nezmizela radost“ zůstává navzdory
všem a všemu stále platné, že plamen
stále hoří.

Po celých 30 let, kdy končí většina
přátelství (o manželství ani nemluvě)
zůstali tito lidé ve velké většině věrni
sami sobě, svému svědomí a ideá-
lům, vzájemně úctě a celý ten vnitřní
i vnější svět, v kterém je přiděleno
existovat, nebyl pouhou a dočasnou
„mladickou nerozvážností“, ale vol-
bou na celý život... Stejně jako ta
hudba, která nikdy nepřestala být
nedílným průvodcem celým tím ve-
selým ghettem.

Ale o tom zase jindy...

Lábus, Guerilla Records

Chlad účtu

Ještě jednou svůj život prober
odečti sumu zel od dober
a při tom stůj Anebo lež
než jako minule na nule zůstaneš

Poslední postava Starého zákona II

Chtěl Jidáš zabít? Ne
Chtěl aby bylo na jídlo a na bytné
Staral se o peníze a strašila ho krize
Netušil tolik rámusu
jen kvůli zisku – za pusu
ten člověk jako my
duchem lakomý

mha

(z hospodských záznamů)

Lapač snů

„Co v současné době znamená underground? Je underground?“

Rozuměl bych spíše otázce: Kdo je... Je
to velmi osobní věc, a velmi osobně ru-
čená, a placená. Pro mne je příslušnost
k nějakému (dnes velmi malému) spole-
čenství, kterému se uvyklo říkat under-
ground, opositem příslušnosti k těm,
„jejichž bohem břicho jest“, opositem
postojů reprezentovaných obecně ctě-
nými pseudohodnotami peněz a mo-
ci, ... postojů obecně neduchovního
principu vedení škol, včetně universit,
obecně rozvrácených pokrevních ro-
din, které ustupují rodinám nepokrev-

ním. ... Underground jednoduše je
protiváhou vůči establishmentu, frázím
„obecných rčení“, proti všemu tupě
zaběhlému, užitkovému, pokleslému
na kupecké počty duchovního nihil. ...
Underground je pro mne taky pohled
za horizont pouze tělesných očí, a pro-
žívání a zažívání této transcendence. ...
Underground ... není přežívání, nýbrž
naopak plnohodnotný – ve všech du-
chovních souvislostech toho slova – ži-
vot. Jako opositum vegetace. A under-
ground „současné doby“? Nemám rád
deklarace a manekýnské vymyšlení za-
jímavých životních postojů, uniforem

a „stylu“. Je-li společnost taková, jaká
je, vždy zůstane na jejím okraji (který
ovšem již mnohokrát byl jejím duchov-
ním středem), u nad ránem doutnající-
ho ohně, hrstka zoufalců, vyprávějících
si příběhy a úzkostlivě pohlížejících
k neviditelným podstatám opravdové-
ho života, života i svého, prodchnuté-
ho duchem vzájemnosti, respektu a lás-
ky. Že u tohoto ohničku sedím i já, je
výsledkem mnoha životních peripetií,
životních přesvědčení a odhodlaností.
Nelze jinak, protože svůj zásadní život-
ní postoj měnit nechci – a nemohu.

j. e. f., anketa časopisu DNO. kráceno

O knihách – dílech – a lidech

Darovanému koni...

Ten kůň je dvojčíslí literární revue *Welles* (24-25). Krátce po ustájení nedbám na příslovečnou radu, vždyt na pohled je pěkný a statný (200 stran). Zdá se být osvědčenou směskou krmený. Nekope, nekouše, hledí zasmušile a trochu smutně. Jako by věděl, že koňů tažných ubývá, neb užitečnost jejich hospodářům zemským zdá se nevalná. Cos o tom našel jsem koni za ušima (Václav Kahuda – Několik poznámek ke skutečnosti). Při hřebelcování narazil jsem na křídla. Moula!, řeknete si. Vždy pokrývají celou třetinu koně (60 stran)! Inu, trochu jsem si přizpůsobil obecné rčení: darovanému koni na křídla nehleď! Zvláště pak máš-li na očích toho svého, vysloužilou cirkusovou kobylu připomínajícího.

ham

O kritikách

„Povšiml jste si jednoho faktu v naší ruské kritice? Každý náš opravdový kritik vycházel na kolbiště tak, jako by se opíral o vynikajícího spisovatele, t. j. jako by byl zasvětil svou kariéru výkladu tohoto spisovatele a pokud žil, vyslovoval své myšlenky nejinak, než ve formě výkladů tohoto spisovatele. Řekl bych, že kritik u nás jinak se nevysloví, než když se objevuje ruku v ruce s autorem, který ho nadchl. Běliniskij vystoupil přece nikoliv přehledem literatury a jmen, nýbrž zejména se opíraje o Gogola.“

Tak píše Dostojevskij v jednom z dopisů N. N. Strachovu a zdá se mi, že tu velmi jasně rozpoznává věc, která je daleko

více než „fakt z ruské kritiky“. Tomu, co tu praví o Běliniském, náleží obecná platnost, neboť tu jde v podstatě o zjevení, kterým se počiná každé dílo v pravém slova smyslu, tedy i dílo kritikovo. *Albert Vyskočil, Josef Florian. In: Básníkova cesta. Praha, Ladislav Kuncíř, 1927*

Úspěch mají malí chytráci

Úspěch mají malí chytráci, kteří se přizpůsobují událostem. Sledují nejsilnější proud. A tak vždycky vyhrávají. Vyhrávají, ale neexistují. Nejsou, protože se ztotožňují jen s proudy: přejímají na sebe tvary; sami jsou beztvární.

Některým z nich se snadno žije, stačí nechat se nést. Kloužou. Já musím stále zlézat hory, které ostatně nezlezu. Jsem z vyvoleného plemene těch, kteří musí dokázat nemožné. Ale běda, jsem rovněž jeden z nejlenošnějších z mého plemene. Nehýbám se a hory jsou stále vyšší a hrozivější. Když nejdu k ní, hora přijde ke mně. Cítím už, jak se chvěje zem, vidím hrozivé skály, které na mne spadnou a rozdrtí mě.

Vím, zříkám se všeho, ale nezříkám se sebe. Opak se má dělat.

Eugène Ionesco, Drobtý z deníku, Světová literatura, ročník 1968, č. 2

Zoufalost bytí a křeče a sraní...

(Nečekej, už nepřijde)

Skupina Old Minka Band nahrála hudbu, kterou jen tak často neuslyšíte, ta hudba totiž nejen hraje, ona i promlouvá. A mluví naléhavě, vypráví smutné příběhy, je plná touhy a křehkosti a nevyslyšených modliteb, ale taky ušpiněná hospodou

a ulic. Oděna do smutku a bolesti, která je dána vlastním prožitkem s osobním ručením. A proto jí můžu věřit.

Texty jsou plné živých, sténajících a syrových obrazů, ještě násobících to tesknivé přemítání.

Je to hudba, která je mi velmi blízká, stejně jako hudebníci – a starý přítel Olda Minka s jeho démony obzvláště – kteří ji hrají a kteří skrze ni podávají svědectví o sebezničujícím světě, v kterém je nám dáno společně žít.

Ten svět není, zdá se občas, příliš radostným. Ale přátelství, které nás – nás, lidi, ke kterým hudba Old Minka Bandu niterně promlouvá a kteří se snaží porozumět jejímu melancholickému poselství – propojuje navzájem, dělá ze světa místo veselejší. A hudba Old Minka Bandu, byť se na první poslech zdá také smutnou, nakonec k tomu našemu vzájemnému veselí, radosti a také naději, že vše ještě není ztraceno, nepochybně přispívá. Mizí rozdíl mezi hudebníkem a posluchačem, neboť jsme všichni na stejné lodi a bavíme se, i když pevnina je stále v nedohlednu a do podpalubí zatéká. Veselé ghetto, a v něm my, řetězy přikování k veslům...

Prokletí, anebo dar?

Není to tedy jenom hudba s jejími křehkými melodiemi a jasnozřivou poezií, jsou to i jemná pletiva přátelství a vzájemného porozumění. Je to také ztišení osamělosti, pocit úlevy a utlumení vnitřní bolesti, které Old Minka Band na své nahrávce i svými koncerty přináší...

A co víc od hudby chtít, než aby nám činila život snesitelnějším? Klidný poslech a nádherný den přeje

Lábus, II. II. 2005

Vybráno cestou – André Maurois

Plukovník hovořil málokdy a vždy v krátkých větách, ale Aurelle se naučil vychutnávat jeho suchý a jadrný humor a milý úsměv, který občas rozkvétal v tomto drsném obličejí.

„Nezdá se vám, Aurelle,“ pravil major Parker, „že ceníte inteligenci výše, než je její skutečná hodnota? V životě je zaručeně užitečnější umět boxovat než umět psát. Chtěl byste vidět, jak bude Eton oceňovat výborné žáky? To je jako byste žádal od cvičitele závodních koní, aby se zajímal o koně cirkusové. Nechodíme do škol, abychom se tam něčemu naučili, ale abychom nasákli předsudky

své třídy, bez nichž bychom byli nebezpeční a nešťastní. Jsme jako ti mladí Peršané, o nichž mluví Herodot a kteří se až do dvaceti let učili pouze třem vědám: jezdit na koni, střilet z luku a nelhat.“

„Budíž,“ podotkl Aurelle, „ale přesto vidíte, majore, jak jste nevypočitatelní. Opovrhujete výbornými žáky, a citujete Herodota. Nebo ještě něco lepšího; onehdy jsem vás přistihl, jak čtete ve svém úkrytu překlad Xenofonta.“

„To je něco úplně jiného,“ pravil major. „Řekové a Římané nás nezajímají jako předmět studia, nýbrž jako předkové a jako sportovci. Jsme přímými dědici způ-

sobu života Řeků a římské říše. Xenofón mě baví, poněvadž to je dokonalý vzor britského gentlemana: báječně vypravuje historky ze štvanic, z rybolovu a z války. Když čtu v Ciceronovi: „Skandál ve vysokých kruzích koloniální správy. Vážná obvinění proti siru Marku Varronovi...“, snadno pochopíte, že to zní mým uším jako stará rodinná historie; a kdo byl, prosím vás, ten váš Alkibiades, ne-li Winston Churchill, ovšem bez klobouku?“

(pokračování příště)

André Maurois, Mlčení plukovníka Brambla, Melantrich, Praha, 1969, str. 10-11

Ears & Wind Records

Čočka

(Sopel, 2005)

Fasullo con Entusiasmo

Po dvou luštěninových nahrávkách nahrává Čočka více než regulérní album *Fasullo con Entusiasmo*. Nahráno během několika denního mejdanu ve studiu Hladina Records v Brně. Šestnáct nových pecek, z nichž skladba *Kapři* se téměř okamžitě stává undergroundovou hymnou. Čočka je skladbou *Ovce* zastoupena na sampleru *Czech Underground vol. 2*.

Dech noci

Živlům

(samonáklad, 2002)

Minimalisticky ostinatní riffy kytar vytvářejí společně s důraznou rytmikou prostor, jímž proniká zpěv na neveselou notu. Skupina obcuje s hudbou od roku 1997...

Písne pocházejí (v počáteční tříčlenné sestavě výhradně) z pera Pavla Szotkowského, po příchodu kytaristy Simona Piláta (na počátku roku 1999) se začíná projevat i jeho autorský podíl. Ústředí manufaktury sídlí v Krnově, odkud také všichni její členové pocházejí.

Mira Kubín

Písne neveselé

(samonáklad, 2004)

Mira Kubín – zlí jazykové o něm tvrdí, že je folkař, Mira Kubín je však zpěvákem smutného blues, a to ne ledajakým. Jeho skladby chytají za srdce, bez sebe větší potřeby být vlezlé, být podbízivé.

Při poslechu jeho dvacetiminutového dema „písne neveselé...“ budete litovat, že hodina nemá tisíc minut, a použít si ceděčko znovu a znovu.

Práva pupku

Není to těžký

(samonáklad, 2006), cena: 100,-

Kapela vzniká v červenci 2002 jako jednorázová záležitost v nymburské restauraci Na Tarase. Je naplánován jediný koncert na kultovním přátelském festivalu na loděnici v Poděbradech, ale člověk miní ...

Práva pupku hrají dál a ze sranda podniku se stává regulérní kapela. Desítka koncertů čítala především pozvání na narozeninové párty – víceméně undergroundové.

Častým partnerem se stávají místně spříznění Ydar Bědop a Old Minka Band. Na přelomu února a března 2003 Práva pupku točí promo-demo CD *Není to těžký...* – ve studiu Všechlapy u Nymburka...

Puchmajer

Puchmajerův ruch

(samonáklad, 2005)

Kulturně divadelní spolek Puchmajer, a tedy i Puchmajerův ruch, v roce 2005 oficiálně ukončil činnost. V příslušných hudebních aktivitách dále pokračuje Vladimír Mikulka coby jednočlenné (byť příležitostně rozšiřované) hudební těleso Inženýr Vladimír.

CD *Puchmajerův ruch* je výběrem písní, které byly součástí jak Puchmajerových ruchů, tak divadelních inscenací, vzniklých v letech 1996-2003.

Standardní kompot

Duševní choroba

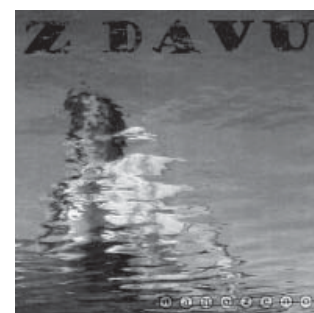
(samonáklad, 2006), cena: 75,-

Historie kapely Standardní kompot sahá až do ledna roku 1983, kdy se Kompot kompletně sešel na vítání občánků...

Jako kapela hrají od roku 2002, kdy si po maturitě koupili bicí, začali zkoušet a za čtrnáct dní vytvořili repertoár o dvanácti skladbách. Společně s kapelou Drátemdovoka odehráli první koncert poblíž Raspenavy...

Následovala další vystoupení: Festival pod střechou, Rock proti komunismu a řada dalších..

Deska *Duševní choroba* obsahuje osm punkově protestujících, politicky zabarvených skladeb, usazených v drsném hudebním kabátě.

Z davu

Nabozeno

(samonáklad, 2005), cena: 150,-

Rakovnická kapela má svůj osobitý výraz a zvuk. Se skupinami „Ruská zima“ (dnes „Zima“) „Guten tag“ a později folkovým „Hradní duo“ patřila a patří k tomu nejzajímavějšímu, co region nabízí.

Deska je sebevědomá. A tvrdohlavá. Před desítkami lety se vydali Z davu na cestu a nikdo se nepokoušel přijít na to, kam vede. Dneska vědí, že i kdyby vedla do pekel, ba dokonce nikam nevedla, je to cesta správná.

EARS & WIND RECORDS

Program festivalu Potulný dělník '06

Potulný dělník – festival poesie
Brno, Skleněná louka, Kounicova 23
& hospoda U Sucháča, Koliště 71

Pátek 21. dubna

Skleněná louka – půdní galerie

- 14.00 Pavla Šuranská – básně s klavírními improvizacemi
14.20 Potulná akademie: Rozhovor s Ivanem M. Jirousem – uvádí J. E. F.
14.50 Matěj Široký & FNS – chrlečná poezie s hudebním doprovodem
15.10 Zdeněk Volf – autorské čtení
15.30 Tomáš T. Kůs – autorské čtení
15.50 Miroslav Holman – autorské čtení
16.10 David Bartoň – Moravská krajina (obrazy) – zahájí Ivan M. Jirous
16.30 Pavel Zajíček – čtení & Tomáš Schilla – violoncello

Skleněná louka – sklepní scéna

- 17.00 Jan Lamram – písně s kytarou
17.20 Pavel Ambrož-Homér – čtení & hudební doprovod – fragment Idiot Crusoe
17.40 Karel Šubrt – autorské čtení
18.00 J. J. Neduha – písně s kytarou
18.20 Jan Kunze & Hičhaikum – čtení s hudebním doprovodem

Hospoda U Sucháča

- 20.00 Ruce naší Dory – Sigismund de Chals & comp. – Praha
21.00 Memorial – jemně syrové tóny – Pelhřimov a okolí
22.00 Špinavý nádobí – nezacházející undergroundová perla – Třebíč – Brno – Ostrava
23.00 Bratři Karamazovi – old sweet underground – Český Krumlov
00.00 Hluboké bezvědomí – punk'n'ground – Jevíčko

Sobota 22. dubna

Skleněná louka – půdní galerie

- 14.00 Petr Pařízek – multiinstrument
14.20 Potulná akademie: Rozhovor s Milanem Kozelkou – uvádí J. E. F.
14.50 Patrik Kotrba & Lukáš Drobík – čtení s kytarou
15.10 Tomáš V. Pohořalý – autorské čtení
15.30 Alexandra Lassková – autorské čtení
15.50 Jaromír Týplt – autorské čtení
16.10 Milan Kozelka & Petr Motýl – Moje Praha – autorské čtení
16.30 Dáša Vokatá – písně s kytarou

Skleněná louka – sklepní scéna

- 17.00 Tomáš Vtípil & Vladimír Červenka – pouliční písně
17.20 Hynek Paseka-Ozzy – autorské čtení
17.40 Jakub Čermák – čtení s písněmi a kytarou
18.00 Pavel Rajchman – autorské čtení
18.20 Marcel Kříž & Karel Houdek – blues-folk-rock – Čáslav

Hospoda U Sucháča

- 20.00 Kapela Sobola – brněnské spodní proudy
21.00 Black Spirit Rose – undergroundové rezervy – Prachovice
22.00 Strom stínu – alternativní rock – Praha
23.00 KOFE-IN – trans-fusion dekadance band – Opava
00.00 Tom Jegr Gang – blues-rock – Brno

Festival poesie Potulný dělník uvádí J. Erik Frič

Pořádá občanské sdružení Proximus, s podporou občanského sdružení Skleněná louka, nakladatelství Vetus Via, Ministerstva kultury České republiky, Statutárního města Brna a Sopol tzv. productions
Informace: www.vetusvia.cz, www.sklenenalouka.cz, www.sopol.freemusic.cz, internetové rádio www.dratak.cz

Uši a Vítr – muzické večery Potulné akademie
Brno, Skleněná louka, Kounicova 23, sklepní scéna

Čtvrtek 13. dubna

- 19.00 – Milivoj Husák – vernisáž jednoho obrazu
20.00 – večer věnovaný nedožitým šedesátinám Karla Křepelky uvádí Igor Fic
20.30 – J. E. F. pro † Karla K.
21.30 – z díla Karla Křepelky čte J. E. F.
22.00 – Šárek Band – baryton saxofon & violoncello – od jemné komorní hudby k potemnělému undergroundu – Brno

„Je-li umění darem Ducha svatého, je ve svých hájemstvích zcela svrchované, a proto je povoláno ke službě ve prospěch všech svobod umělce, svobod, které jsou svobodami a svobodou Jobovou, neboť svoboda je úděl. – Právě umění vychází ze samoty. Samota je samou podstatou lidské osobnosti. Samota miluje skrytost. A posláním umění je činiti zjevným. Umění bez pravé samoty skrývá jen prázdnotu a na místo plodné osamocení nastupuje pustošivý individualismus. Je to snad i jeden z kořenů vychýlenosti současného umění, že odmítá samotu a touží po výlučnosti, která nakonec svůj osten obrací sama proti sobě a žene umělce do stád skupin, spolku a hnutí. A každé porušení samoty končí duchovním zablúšením.“

Karel Křepelka, Job hledající, 1991

Čtvrtek 20. dubna

- 19.00 – André – vernisáž jednoho obrazu
20.00 – dílo Gregoryho Corsa uvádí J. E. F.
20.30 – New Kids Underground – Praha
21.30 – Ruda B. Beran – autorské čtení
22.00 – BBP – mnohohlavý orchestr v tradici PPU – Praha

„... říkám vám, že přichází obrovská, v hadrech / prosáklých benzínem, s kusy drátu a ohnutými / starými břebíky, nějaký temný arivista / z nějaké temné řeky ve mně.“

Gregory Corso, Jak ke mně přichází poezie, strana1369

„Remember that love is serious, and death is serious, friendship, justice, and aging; remember that universities and magazines are not serious. Possibly you are serious, insofar as your poems are serious. Remember God and forget bibliographies.“

Donald Hall

Tiráž

Uši a Vítr č. 3, březen 2006 • noviny Potulné akademie • vydává občanské sdružení Proximus, s podporou nakladatelství Vetus Via a Sopol tzv. productions • vychází poslední čtvrtek v měsíci • adresa redakce: Vetus Via – Proximus, Pod Kaštany 28, 616 00 Brno, tel. 549 240 676, mobil. tel. 602 875 883 • za redakci odpovídá J. E. Frič • v evidenci periodického tisku pod č. MK ČR E 16123 z 20. 7. 2005 • cena 10,- Kč •